

1991. február

A Miskolci Egyetem Központi Könyvtárának tájékoztatója az online világ újdonságairól

A legújabb Online Híradó fő témája a egyik hazai online szolgáltatás, az Információs Infrastruktúra Fejlesztési Program (IIF) bemutatása. A túldalolon is az IIF adatbázisokból közlünk egy válogatást, majd részletesen ismertetjük a Könyvtár új szerzeményét: a COMPENDEX online adatbanknak kb. egyharmadát tartalmazó Ei ChemDisc CD-ROM adatbázist.

Az IIF program 1986 elején indult az MTA SZTAKI, az OMFB, a Magyar Posta és még sok más intézmény támogatásával és közreműködésével. A célja az, hogy a nagy nyugati akadémiai számítógéphálózatokhoz (EARN, EURONET, BITNET) hasonlóan lehetővé tegye az egyetemeken és a kutatóintézetekben dolgozó szakemberek között a gyors információcserét, hazai és külföldi szakmai adatbázisok online elérését, nagy- és szuperszámítógépek használatát, valamint korszerű, de drága szoftverek kedvezményes árú megvételét vagy bérletét.

Az IIF rendszer jelenleg a Posta X25 elnevezésű, csomagkapcsolt adatátviteli hálózatán működik. A hálózatot többféle számítógéptípussal (PC, VAX, IBM nagy gép) és operációs rendszerrel (MS DOS, Novell, UNIX) lehet használni. Az Egyetemen egy "regionális alközpont" működik a Számítóközpontban, amely pillanatnyilag max. 8 terminált tud kiszolgálni, ebből az egyik a Központi Könyvtárban van. Világbanki támogatással 1991-ben jelentős fejlesztéseket terveznek az IIF rendszer gépparkjában, így várható hogy az alközpontok korszerűsítésével, valamint az egyetemi Ethernet hálózat kiépítésével valamennyi tanszék közvetlenül hozzáférhet majd a rendszerhez. Szó van arról is, hogy a Posta 1991-ben nyilvánossá teszi az X.25 hálózatot és akkor az IIF szolgáltatásainak egy részét akár magánszemélyek is igénybe vehetik egy PC és egy modem segítségével. Addig is a Számítóközpontban és a Központi Könyvtárban lehet térítésmentesen használni a rendszert.

Jelenleg kb. 200 intézmény több ezer kutatója használja az IIF-et, az elektronikus levelező rendszerben (ELLA) kb. 1900 személynek van postaládája. Mintegy 80 hazai adatbázist lehet online módon elérni a SZTAKI, a VEKI és az OMKK nagy számítógépeiről, ezek közül kb. 25-höz van jelenleg jelszavunk. A levelező rendszerrel most már külföldi hálózatok is elérhetők. A legújabb fejlesztések közé tartozik az elektronikus faliújság (ELF) bevezetése, melyen közérdekű információk helyezhetők el és kérhetők le.

Online Hírek

- A DIALOG megjelentetett egy adatbázist azokról a folyóiratokról, amelyeket az általa szolgáltatott adatbázisok előállítói feldolgoznak, így nem csak azt lehet megállapítani, hogy melyik adatbázis referálja a legrészletesebben valamelyik folyóiratot, hanem pl. a címekben előforduló kulcsszavak alapján ki lehet gyűjteni egy-egy téma legfontosabb periódikáit is.
- A BusinessWire és a PR Newswire nevű, üzleti információkat tartalmazó adatbázisoknál a DIALOG bevezette a napi témafigyelést. Ez azt jelenti, hogy a felhasználó által megadott kereső kérdéseket minden nap automatikusan végigfuttatják az adatbázisokban és a találatokat postán elküldik.
- A DATASTAR központ rövidesen megjelenteti az INSPEC mérnöki témájú adatbázis felújított, javított változatát, INSPEC2 néven. Az új változatban egy számítógépes szótár segítségével kijavították a helyesírási hibákat és a régi, 1969-72 közötti rekordokat újraindexelték a jelenlegi tezaurusz szerint.

Új adatbázisok: (január)

- DIALOG Journal Name Finder (DIALOG)
- ToxLine (DIALOG)
- Trade Names Database (DIALOG)
- Trade and Industry Database (DATASTAR)
- Daily Japanese News (DATASTAR)
- Mergers and Acquisitions (DATASTAR)
- Magazine Database (DATASTAR)
- World Ceramics Abstracts (ORBIT)

Ingyenes adatbázisok: (február)

- Academic Index (DIALOG)
- The Educational Directory (DIALOG)

Válogatás az IIF adatbázisai közül

CCO (MTA Könyvtár)

Mintegy 4500 folyóirat és egyéb periodikus kiadvány tartalomjegyzéke, hetente kb. 10 ezer tétel.

ETKBAU (Építésügyi Tájékoztató Központ)

Építésügyi szakirodalmi adattár, kb. 22 ezer tétel.

KC (OMIKK)

A hazai műszaki könyvtárak külföldi szakfolyóiratai 1982-1987 között, bibliográfiai és lekönyvelt adatok.

KFEL (OMIKK)

Az OMIKK 1982-1988 között beszerzett műszaki könyvállományának bibliográfiája, kb. 25 ezer tétel.

KIKI (MTA SZTAKI)

A Magyar Tudományos Akadémia tagjainak adatai.

KUFET (OMIKK)

Hazai kutatási-fejlesztési tevékenységek adatai 1983-tól, kb. 24 ezer tétel.

NPA (Országos Széchenyi Könyvtár)

A hazai könyvtárakba járó külföldi periodikák katalógusa 1981-től, kb. 25 ezer tétel.

RREP (OMIKK)

Az OMIKK 1982-87 között beszerzett külföldi kutatás-fejlesztési jelentései, kb. 48 ezer bibliográfiai adat.

SZAB (Magyar Szabványügyi Hivatal)

Hatályos magyar szabványok adatai, 20 ezer tétel.

SZAU (OMIKK)

Automatizálási és számítástechnikai referátumok az OMIKK folyóirat- és könyvállományából.

SZIR (Országos Találmányi Hivatal)

Magyar szabadalmak adatai és tartalmi kivonatai.

SZKV (OMIKK)

Környezetvédelmi szakirodalmi referátumok.

TERMEK (DUNAFERR Rt.)

A DUNAFERR Rt. vasipari termékkatalógusa.

VEIKISWD (VEIKI)

A VEIKI könyvtárában található szoftver-dokumentációk katalógusa, 700 tétel.

VEIKIVIL (Villamosenergiaipari Kutató Intézet)

Villamosenergiaipari, nem publikált irodalmak nyitvántartása, 620 tétel.

VETE (Magyar Nemzeti Múzeum)

412 régészeti-történelmi védett terület adatai.

ZENE (MTA Zenetudományi Intézet)

Zenével kapcsolatos festmények adatai, 10 000 tétel.

Adatbázis ismertető

Ei ChemDisc CD-ROM

Az Ei ChemDisc adatbázis a Dialog Information Services, Inc. terméke. Az adatbázis jelenleg 5 darab optikai lemezen (CD-n) van elhelyezve. Az adatok az Engineering Index című referáló lap számítógépes változatából: a COMPENDEX adattankból és az Engineering Meetings nevű, konferencia-publikációkat tartalmazó adatbázisból lettek kiválogatva. A lemezeken a kémia és a vegyipar, valamint más, hozzájuk kapcsolódó tudományok szakirodalmának bibliográfiája található, az egyes publikációk részletes bibliográfiai adatai mellett legtöbbször a szerző által készített rövid tartalmi kivonat is van. Az adatbázishoz angol nyelvű, egyszerűen kezelhető keresőprogram is tartozik, mellyel a címben, a referátumban, vagy a tárgyszólistában levő szavakra, kifejezésekre és azok kombinációjára lehet keresni. Kereshetünk a szerző neve, a folyóirat vagy a konferencia címe, a publikáció megjelenési éve és eredeti nyelve szerint is. A találatok nyomtathatók vagy mágneslemezre írhatók. A legfrissebb, ill. az 1980 előtti adatok online lekérhetőek a COMPENDEX adattankból.

Technikai és statisztikai adatok:

Tételek száma	kb. 1 millió (évente átlagosan 86 ezer)
Egy tétel hossza	kb. 30 nyomtatott sor
Időintervallum	1980-1990 (az adatbázisba való bevétel dátuma)
Aktualizálás	negyedévenként (22 ezer tétel egy alkalommal)
Forrás	1600 folyóirat, évi 300 konferencia anyaga, stb.
Nyelv	angol, de kb. 10% eredeti nyelven is indexelve van
Dokumentum-típus	cikkek (60%), konferencia anyag (30%), könyvek és fejezetek, kutatási jelentések, disszertációk, nem publikált dokumentumok, stb.
Tématiság	kísérleti eredmények (50%), alkalmazások (25%), elméleti művek, áttekinthető cikkek, bibliográfiák, üzleti-piaci témájú cikkek, életrajzok, tudománytörténelmi művek, stb.
Eredeti nyelv	angol (90%), német, japán, francia, orosz, kínai, olasz, magyar, stb.
Tudományágak	kémia és vegyipar (50%), környezetvédelem, meteorológia, bányászat, geológia-geofizika, kohászat, anyagtudományok, orvostudomány, biotechnológia, építészet, energetika, gépészet, elektronika, automatizálás, számítástechnika, távközlés, informatika, matematika, statisztika, fizika, lézer- és radartechnika, élelmiszeripar, mezőgazdaság, közgazdaságtan, vezetéstudomány, közlekedés, űrhajózás, stb.

Az Ei ChemDisc CD-ROM adatbázis jelenleg ingyenesen használható a Központi Könyvtárban. Nagyobb főmeggű adat lekereséséhez érdemes IBM XT vagy AT kompatibilis mágneslemezre hozni és papír helyett arra iratni a keresés eredményét.

A Központi Könyvtár online és CD-ROM szolgáltatásairól a 13-27-es melléken és a földszinti terminálszobában lehet felvilágosítást kapni.